

Intravaskulär gadoliniumkontrast vid MR-undersökning. Information för remitterande enheter

(för barn se PM "Röntgenundersökningar med intravenös kontrast barn 0-18 år")

Kontraindikationer

- Tidigare svår kontrastmedelsreaktion mot MR-kontrastmedel
- Njurfunktionsnedsättning med GFR < 30.
- Systemisk mastocytos

Kända kontraindikationer för gadoliniumkontrast ska tydligt anges i remissen. Vid tveksamhet kontakta radiolog för diskussion.

Vid behov kan röntgen ändra undersökningsmetod utifrån frågeställning. Eventuella kontraindikationer mot gadoliniumkontrast måste därför **alltid** anges, oavsett om kontrast begärts av remittenten eller inte.

Vid relativ kontraindikation p.g.a. överkänslighetsreaktion kan premedicinering av patient bli aktuellt.

Hos levertransplanterade patienter under den perioperativa perioden ska så låg kontrastdos som möjligt ges, Magnevist är kontraindicerat.

*Aktuellt S-Kreatinin ska finnas på **riskpatienter** (se nedan) över 18 år som ska genomgå magnetkameraundersökning där gadoliniumkontrast injiceras i blodbanan och på samtliga patienter som skall genomgå kontrastförstärkt MR-angiografi.*

Som riskpatient räknas patient > 65 år, inneliggande patient och patient med misstänkt/känd njurfunktionsnedsättning.

- Remittenten ansvarar för beställning och provtagning av S-Kreatinin.
- Efter samråd med radiolog kan undersökningar på riskpatienter, som av olika skäl inte kan vänta, utföras utan aktuellt S-Kreatinin.
- På riskpatienter bör inte undersökningar med olika kontrastmedel (jod, gadolinium) utföras inom kortare intervall än 24 timmar, om inte tvingande skäl föreligger.

P.g.a. förhöjd risk för NSF (= Nefrogen Systemisk Fibros) ska patient som trots GFR<30 fått intravenös gadoliniumkontrast inte ges upprepade doser gadolinium förrän tidigast efter 7 dagar, om inte tvingande skäl föreligger.

Vad är aktuellt S-kreatinin?

- För polikliniska patienter med stabil njurfunktion kan värdet vara **upp till 3 månader gammalt**.
- Undantag för patienter med patologiskt eller stigande värde, analysen bör då vara **högst en vecka gammal**.

- För akuta och inläggande patienter bör värdet vara **högst 24 timmar gammalt**.
- Vid ny gadoliniumkontrastundersökning **inom 14 dagar** ska **alltid** nytt S-Kreatinin tas före undersökning på riskpatienter.

Vid ny kontrastundersökning med jodkontrast se dokumentet för Intravasculär jodkontrastundersökning.

Längd och vikt

Ska anges i ”frågeformulär för MR-undersökning” och/eller bör anges i ROS. För akuta och inläggande patienter ansvarar mottagning/vårdenhet att ifyllt formulär medföljer till röntgen. Polikliniska patienter får formulär hemsänt tillsammans med kallelsen.

Hydrering

Krävs inte speciellt vid gadoliniumkontrast.

Dialys

Risken för Nefrogen Systemisk Fibros påverkas inte av dialys. Patienter i dialys ska inte ges gadoliniumkontrast utom på synnerligen tvingande skäl. (se ovan!) Däremot rekommenderas att hemodialys genomförs efter injektion av gadolinium om sådan möjlighet finns för patienter som går i hemodialys.

Metformin

Påverkas inte av gadoliniumkontrast och behöver inte sättas ut.

Uppföljning av njurfunktion

Behöver ej göras efter gadoliniumkontrast.

Graviditet

Användning av gadoliniumkontrast rekommenderas inte.

Amning

Gadoliniuminnehållande kontrastmedel utsöndras i mycket små mängder i bröstmjölk. Vid kliniska doser förväntas inga effekter på spädbarn på grund av de små mängder som utsöndras i mjölken och låg absorption från tarmen. Om amning ska fortsätta eller avbrytas under en period av 24 timmar efter administrering av gadolinium ska beslutas av den remitterande läkaren och den ammande modern.

Lagkrav eller annan referens

Se författningskrav på intranätet. APY Röntgenkliniken/Om kliniken/Mer om kliniken/Röntgens mål, verksamhetsidé och kvalitetspolicy. FASS.